

Valsts sociālās
apdrošināšanas
aģentūra

Valsts fondēto pensiju shēma (VFPS) jeb pensiju 2. līmenis

VFPS dalībnieki

Brīvprātīgie

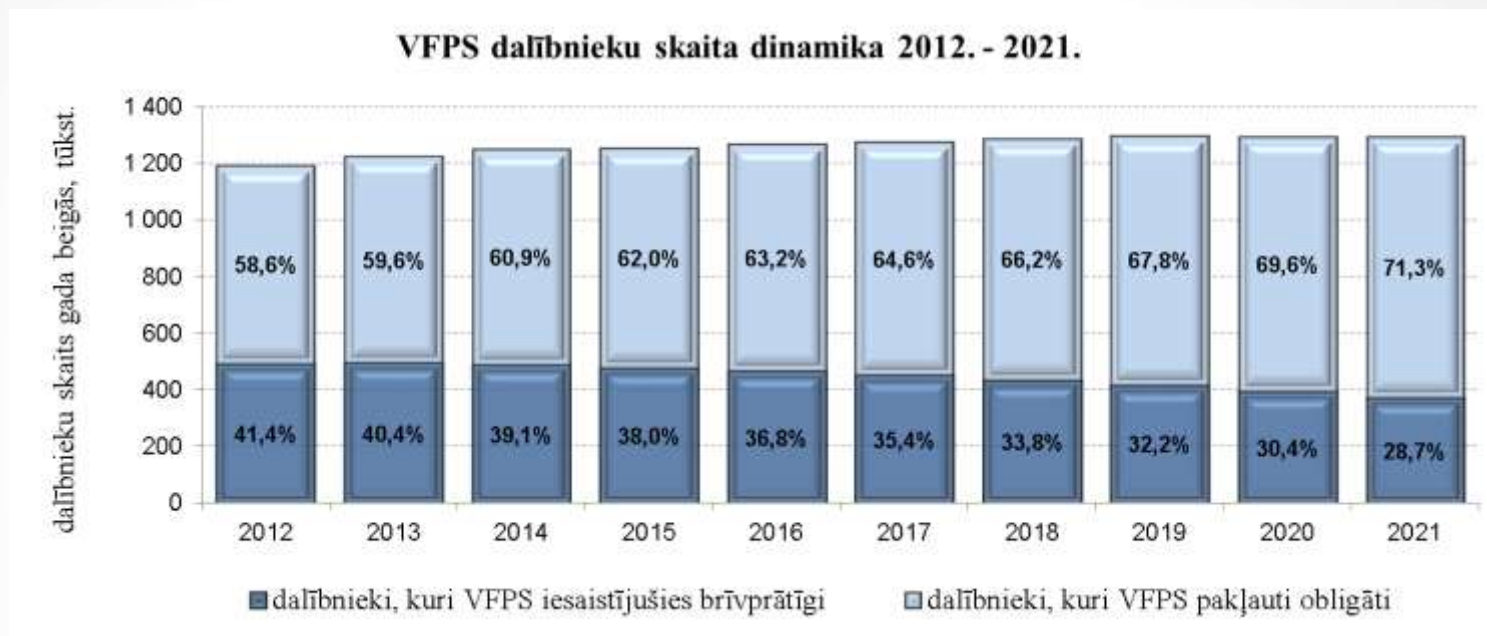
- ❖ sociāli apdrošinātas personas, kuras dzimušas no 1951. gada 2. jūlija līdz 1971. gada 1. jūlijam
- ❖ tiek reģistrēti pēc personas iesnieguma saņemšanas

Obligātie

- ❖ personas, kuras dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija
- ❖ tiek reģistrēti automātiski pēc sociāli apdrošinātas personas statusa iegūšanas

Shēmas dalībnieku vidējais vecums -	42,3 gadi
brīvprātīgo dalībnieku -	57,7 gadi
obligāto dalībnieku -	36,1 gads

VFPS dalībnieku skaita dinamika

2021. gada 31. decembrī pavisam bija **1 294 377** dalībnieki

no tiem:

- **923 259 jeb 71%** obligātie dalībnieki
- **371 118 jeb 29%** brīvprātīgie dalībnieki

Līdzekļu pārvaldītāji un ieguldījumu plāni

VFPS līdzekļus pārvalda ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, kuras reģistrētas speciālā FKTK VFPS līdzekļu pārvaldītāju reģistrā. Katram līdzekļu pārvaldītājam var būt vairāki ieguldījumu plāni.

Ieguldījumu plānu iedalījums **kategorijās** norāda uz ieguldījumu riska pakāpi un ieguldījumu politiku.

Riska pakāpi nosaka ieguldījumu procentuālais apjoms komercsabiedrību akcijās, kapitāla vērtspapīros un riska kapitālā.

6 Konservatīvie ieguldījumu plāni
riskā pakāpe 0%

3 Sabalansētie ieguldījumu plāni
riskā pakāpe līdz 25%

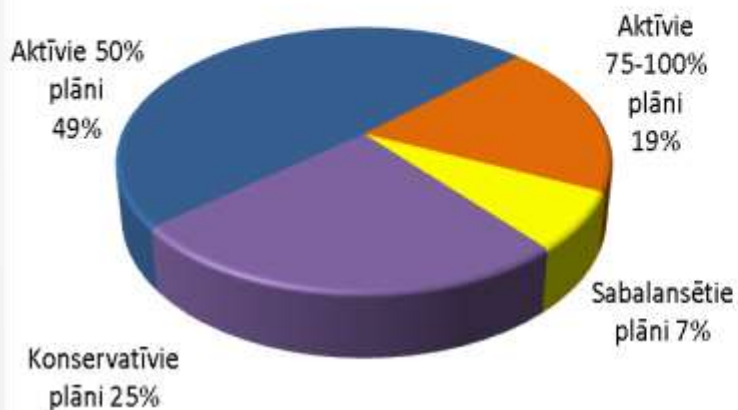
7 Aktīvie 50% ieguldījumu plāni
riskā pakāpe līdz 50%

2 Aktīvie 75% ieguldījumu plāni
riskā pakāpe līdz 75%

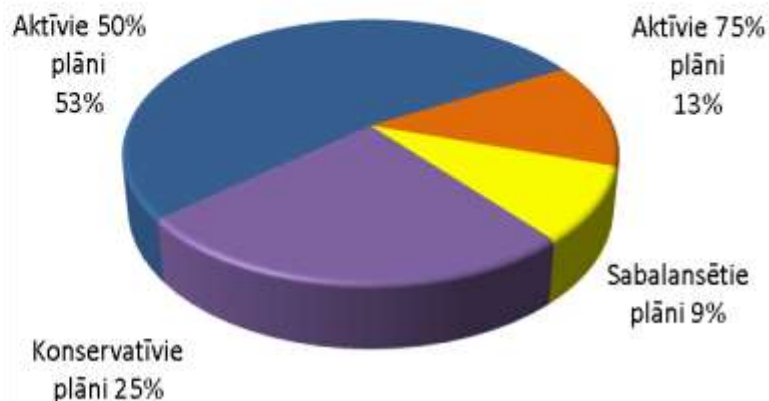
10 Aktīvie 100% ieguldījumu plāni
riskā pakāpe līdz 100%

leguldījumu plānu kategorijas izvēle

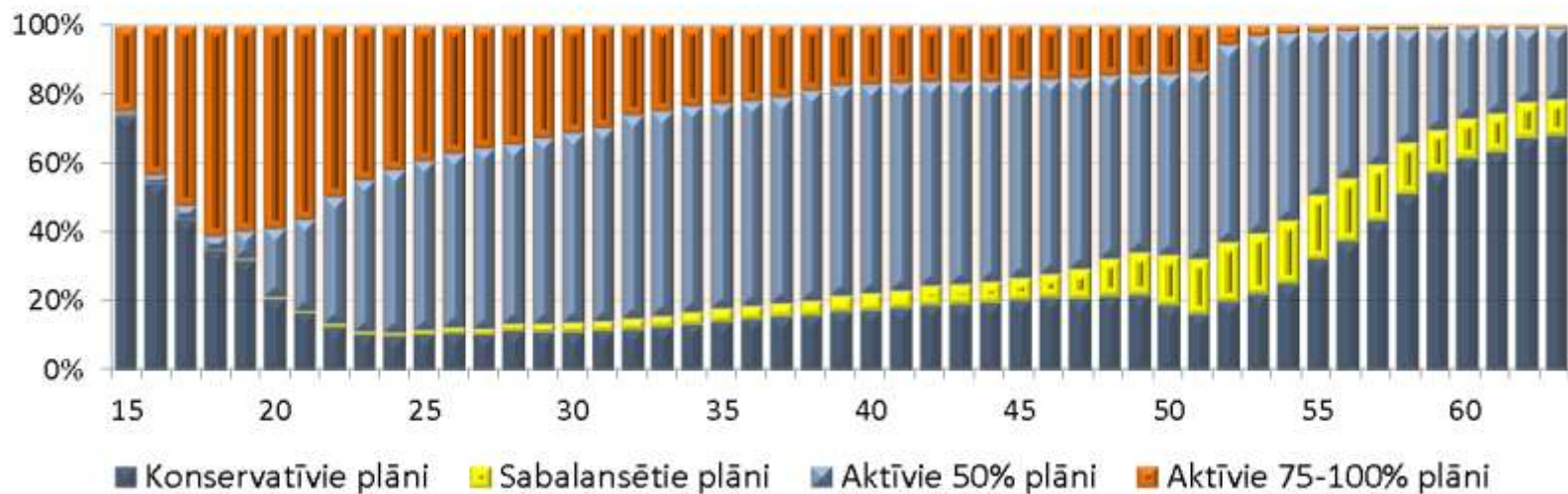
leguldījumu plānu kategorijas izvēle
2021. gadā

leguldījumu plānu kategorijas izvēle
2020. gadā

Dalībnieku procentuālais sadalījums pēc vecuma pa ieguldījumu plānu kategorijām 2021.gada 31.decembrī

VFPS dalībnieku skaita sadalījums pa līdzekļu pārvaldītājiem *2021. gada 31. decembrī*

	Dalībnieku skaits, tūkst.
"SWEDBANK IPS" AS	555,4
IPAS "SEB INVESTMENT MANAGEMENT"	273,3
IPAS "CBL ASSET MANAGEMENT"	226,7
IPAS "INVL ASSET MANAGEMENT"	59,0
LUMINOR ASSET MANAGEMENT IPAS	114,2
IPAS "INDEXO"	64,8
ABLV ASSET MANAGEMENT IPAS	1,0
KOPĀ	1 294,4

Iemaksu likmes pensiju 2. līmenī

Papildus iemaksas nav jāveic - esošās sociālās apdrošināšanas iemaksas pensijas kapitāla uzkrāšanai (20% no iemaksu objekta) **tiek pārdalītas** starp 1. un 2. līmeni!

Gads	Iemaksu likme pensijai (% no attiecīgā gada iemaksu objekta)		
	1.līmenim	2.līmenim	Kopā
2001 - 2006	18%	2%	20%
2007	16%	4%	20%
2008	12%	8%	20%
2009 - 2012	18%	2%	20%
2013 - 2014	16%	4%	20%
2015	15%	5%	20%
no 2016	14%	6%	20%

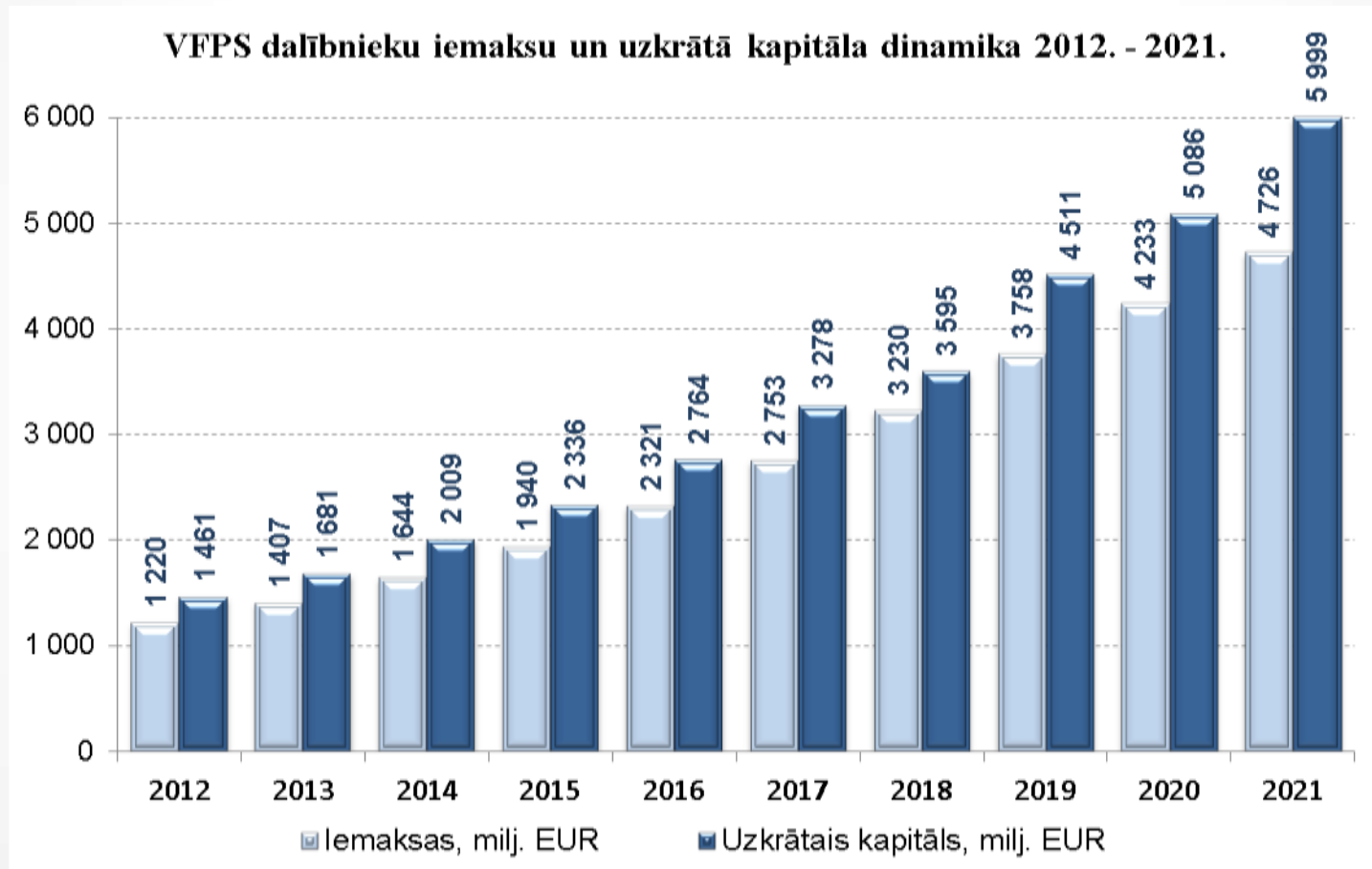
Aktīvo dalībnieku dinamika

"aktīvie" dalībnieki – kuri veikuši iemaksas vismaz vienu reizi kalendārajā gadā

Iemaksu un uzkrātā kapitāla dinamika 2012. – 2021.

tām personām, kuras ir VFPS dalībnieki attiecīgā gada 31.decembrī

VFPS uzkrātais kapitāls, % no IKP

Gads	VFPS uzkrātais kapitāls, % no IKP
2011	6,1%
2012	6,7%
2013	7,4%
2014	8,5%
2015	9,6%
2016	11,0%
2017	12,1%
2018	12,2%
2019	14,8%
2020	17,3%
2021	18,3%

VSAA administrēšanas atskaitījumi

- VSAA izdevumi VFPS administrēšanai tiek segti no atskaitījumiem, ko VSAA ietur no dalībnieku iemaksām
- Maksimālais atskaitījumu apmērs nedrīkst pārsniegt **2,5%**

Gads	Administrēšanas atskaitījumu likme, %	Administrēšanas atskaitījumu apjoms, tūkst. eiro
2015	0,26	832,6
2016	0,20	827,0
2017	0,18	855,9
2018	0,16	847,8
2019	0,18	1 063,3
2020	0,18	1 024,8
2021	0,18	1 076,4

Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi

- Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi veidojas no atlīdzības līdzekļu pārvaldītājiem, atlīdzības turētājbankai un pārējiem ieguldījumu plānu pārvaldes izdevumiem
- Maksājumus par ieguldījumu plāna pārvaldi veido maksājuma patstāvīgā daļa un mainīgā daļa
- Maksājuma patstāvīgā daļa par aktīviem, kas uz iepriekšējā gada 30. novembri nepārsniedz 300 milj. eiro, noteikta līdz 0,6 % un aktīviem, kas pārsniedz 300 milj. eiro – līdz 0,4%.
- Maksājuma mainīgā daļa ir atkarīga no līdzekļu pārvaldītāja darbības rezultātiem.

Kopējo izdevumu koeficients (KIK) ir faktisko kopējo izdevumu attiecība pret neto aktīvu vidējo gada vērtību.

Gads	Kopējais izdevumu koeficients (KIK), %	Pārvaldīšanas izdevumi (milj. eiro)
2016	1,57% (no 1,08 līdz 2,00)	39,6
2017	1,39% (no 0,74 līdz 2,00)	42,1
2018	0,65% (no 0,39 līdz 0,80)	23,1
2019	0,48% (no 0,30 līdz 1,10)	20,5
2020	0,48% (no 0,30 līdz 1,10)	22,7
2021	0,56% (no 0,30 līdz 1,10)	31,6

VFPS darbības rādītāji vidēji uz 1 dalībnieku, kuri izvēlējušies saņemt vecuma pensiju

(t.i., pārtraukuši dalību VFPS)

	2017	2018	2019	2020	2021
vidējais dalības ilgums pensiju 2.līmenī	11g 4m	11g 10m	12g 3m	14g 4m	15g 4m
dalības laikā veiktās iemaksas, eiro	2 518	2 911	3 421	3 892	4 491
uzkrātais kapitāls, eiro	2 970	3 352	3 985	4 508	5 323
legūtā peļņa, eiro	452	441	564	617	832
legūtā peļņa, %	17,9%	15,2%	16,5%	15,8%	18,5%
pensionējušos dalībnieku skaits	14 061	14 687	15 445	21 387	20 097

Pensiju 2. līmeņa kapitāla izmantošana

	2018	2019	2020	2021
Kapitāls pievienots 1. līmenim				
dalībnieku skaits	10 657	9 378	12 134	11 004
uzkrātais kapitāls, milj. eiro	23,4	23,2	37,0	37,4
uzkrātais kapitāls uz 1 dalībnieku, eiro	2 199	2 475	3 047	3 398
legādātas mūža pensijas polises				
dalībnieku skaits	3 930	5 586	8 983	7 733
uzkrātais kapitāls, milj. eiro	25,2	36,0	57,8	58,3
uzkrātais kapitāls uz 1 dalībnieku, eiro	6 417	6 453	6 434	7 542

Pensiju 2.līmeņa kapitāla izmantošana pirms vecuma pensijas piešķiršanas

Tas ir iespējams tikai dalībnieka nāves gadījumā, ja pirms tam ir bijis iesniegts iesniegums „Pensiju 2. līmeņa dalībnieka izvēlei par uzkrātā kapitāla mantošanu” un ir bijis izvēlēts kāds no variantiem:

- pievienot citas personas pensiju 2.līmeņa kapitālam
- mantot Civillikuma noteiktajā kārtībā
- ieskaitīt valsts pensiju speciālajā budžetā

2021.gadā

- 15 miljoni eiro pārskaitīti valsts pensiju speciālajā budžetā
- 1,2 miljoni eiro pievienoti 258 personām viņu fondētās pensijas kapitālam
- 1,4 miljoni eiro nodoti mantojumā atbilstoši Civillikumam, pārskaitot 418 mantiniekiem norādītajā bankas kontā
- 425,8 tūkstoši eiro – IIN un saistības pret VSAA

Informācija par VFPS interneta vietnēs

www.vsaa.lv

- statistikas dati
- gada pārskati par VFPS darbību (sagatavo VSAA)

www.manapensija.lv

- ieguldījumu plānu prospekti
- ceturkšņa un gada pārskati par līdzekļu pārvaldīšanu (sagatavo ieguldījumu plānu pārvaldnieki)
- analītiski ceturkšņa ziņojumi par ieguldījumu plānu darbību
- katru dienu aktuāli statistikas dati par ieguldījumu plānu darbības rezultātiem ar iespēju tos savstarpēji salīdzināt
- valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem paredzētā pamatinformācija

- pieprasīt informāciju par dalību pensiju 2. līmenī (kad uzsākta dalība VFPS, savu līdzekļu pārvaldītāju un ieguldījumu plānu izmaiņu vēsturi)
- pieprasīt pensiju 2. līmeņa dalībnieka konta izrakstu (par VFPS uzkrāto kapitālu, ieguldītajām iemaksām pēdējā gada laikā, kā arī iepriekšējos gados)
- pieprasīt informāciju par pensiju 2.līmeņa uzkrātā kapitāla mantošanu
- iesniegt iesniegumu „Pensiju 2. līmeņa ieguldījumu plāna izvēlei vai maiņai”
- iesniegt iesniegumu „Pensiju 2. līmeņa dalībnieka izvēlei par uzkrātā kapitāla mantošanu”